

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд

**на тема: „Изграждането на преносими компетентности
в обучението по математика в 1 – 4 клас”**

Докторант: Мария Петрова Темникова

Форма на обучение: самостоятелна

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Област на висше образование 1. Педагогически науки

Професионално направление 1.2. Педагогика

Докторска програма „Теория на възпитанието и дидактика”

Автор на становището: проф. д-р Марина Колева Николова

Инженерно педагогически факултет – Сливен на ТУ – София

(Заповед № 1417/31.05.2016 г. на Ректора на Тракийски университет)

1. Характеристика на дисертационния труд

Представеният ми за становище дисертационен труд е разработен от докторант Мария Петрова Темникова в катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика” на Педагогически факултет на Тракийски университет – Стара Загора. Структурата се състои от увод, 4 глави, заключение, приноси, библиографска справка и приложения.

Общото съдържание е в обем от 289 страници, от които 271 страници основна част. Литературният обзор обхваща 219 източници, от които 179 на кирилица и 40 на латиница. По годините на издаване (от 1941г. до днес, като 88 са от 2000 и следващи години) се съди, че докторант Мария Темникова е направила едно сериозно проучване по въпроса на дисертационната тема. Прави впечатление професионалното умение на автора да анализира проучената литература и да откроява проблематиката, която стои като неизследван въпрос в науката.

Безспорен е фактът, че темата на дисертационния труд е важна, актуална и значима. Учениците все повече се „давят“ в информация, голяма част от която остава неясна, неразбрана и неизползваема. Едно от решенията за излизане от това положение е превръщането им в активни откриватели на субективното ново чрез формирането на преносими компетентности в процеса на обучение като цяло и по математика в частност. Това е един от начините за формиране на положителна мотивация за учене, борба с отвращението към училището (при някои от тях) и превръщането му в работилница за действени знания, умения, навици и компетенции.

Чест прави на докторант Темникова, че се е занимала с един наболял проблем и чрез реализираните от нея научни изследвания дава конкретни решения, реално приложими в педагогическата практика.

В уводната част обосновано е аргументирана важноста на темата на дисертационния труд и необходимостта от научното ѝ разработване. Представена е и концепцията на самото изследване. Коректно са формулирани целта, задачите, обекта, предмета и хипотезата на дисертационното изследване, критериите и показателите за диагностика на знанията и умения на учениците.

Подборът на изследователски методи е в съответствие със спецификата на разглеждания проблем.

Четирите глави на дисертационния труд са разработени в пълнота и задълбочено разглеждат основните въпроси, поставени в тях. Постигнато е много добро структурно съотношение и логическа връзка в цялостното изложение. Това създава отлично впечатление за дълбочина и завършеност на дисертационния труд.

2. Характеристика на автореферата

Авторефератът напълно съответства на дисертационния труд и представя в синтезиран вид научното изследване, резултатите от него и научните приноси.

3. Научни приноси:

Изразявам съгласие с посочените приноси от дисертационното изследване. Авторската методика за решаване на задачи по математика на учениците от 1-4 клас е безспорно най-ценния принос в дисертационния труд. Чрез нея се постига изграждане на преносими компетентности при работата на учениците от 1-4 клас по този предмет. Ценността ѝ е в това, че тя може да бъде прилагана и от други учители при работа с учащи от 1-4 клас при обучението им по математика. Ако се адаптира към учебното съдържание по други учебни предмети, считам, че методиката с успех би била приложима и там.

4. Публикации и участия в научни форуми

По темата на дисертационния труд докторант Темникова представя седем публикации (четири статии и три доклада). Статиите са публикувани в Списание за образователна наука и изкуства (издание на Тракийски университет, Педагогически факултет, Стара Загора) през 2013, 2014 и 2015 г. Всички статии са самостоятелни и представят резултати от дисертационното изследване.

Докладите са представени на международни научни форуми в страната и РТурция за годините 2013-2015.

5. Критични бележки и препоръки

Препоръката ми към М. Темникова е да публикува не само в списанието, издание на Тракийски университет, Педагогически факултет, Стара Загора, но и в други издания. От представените ми за становище материали си изградих мнение, че тя има аналитична и задълбочена мисъл, ясен изказ и добра четимост на написаното. Най-важното е, че има какво да сподели с педагогическата общност, както в страната, така и извън нея.

6. Заключение

Предложеният ми за становище дисертационен труд на тема „Изграждането на преносими компетентности в обучението по математика в 1 – 4 клас”, с автор Мария Петрова Темникова изцяло отговаря на изискванията на Закона за РАСРБ и Правилника за неговото приложение. Той е едно напълно завършено, задълбочено авторско изследване с обосновани научни приноси.

На основание горепосочените достойнства на дисертационния труд **давам положителна оценка за неговата стойност и гласувам с „ДА“**. Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да се присъди Образователната и научна степен „Доктор” на **Мария Петрова Темникова** в Област на висшето образование **1. Педагогически науки; Професионално направление 1.2. Педагогика** по Докторска програма „Теория на възпитанието и дидактика”.

Дата: 09 септември, 2016 г.
гр. Сливен

Член на научното жури:
(проф. д-р М. Н. Николова)